

Ediger: İran'la enerji işbirliğimiz güçlenebilir

Kadir Has Üniversitesi Enerji ve Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi Direktörü Prof. Dr. Volkan Ediger, Türkiye ile İran arasında yaşanan ve Türkiye'nin Uluslararası Tahkim'e taşıyarak İran'ı tazminata mahkum ettirdiği doğalgaz alım anlaşması konusunu değerlendirdi.

Ediger, Uluslararası Tahkim kararının son derece isabetli bir zamanda çıktığını, doğru değerlendirildiği takdirde bu kararın Türkiye'nin son derece lehine olacağını belirterek "Ortadoğu'daki güç dengelerinin hızla değiştiği ve uluslararası siyasetin enerji jeopolitikalarında radikal değişiklikleri zorladığı bu dönemde verilen bu karar, doğru kullanıldığı takdirde Türkiye'nin lehine işleyebilir" dedi.

Dolayısıyla, İran'ın üretimi, uluslararası petrol şirketleri tarafından sağlanacak sermaye ve teknoloji sayesinde kısa sürede katlanarak artabilecek bir potansiyele sahip. Böylece, yıllardır ürettiği doğalgazı içeride tüketen bir ülke olan

İran, dünyanın en önemli doğalgaz ihracatçısı iki ülkeden biri konumuna yükselecek" ifadelerini kullandı.

"İRAN BİR NUMARALI DOĞALGAZ İHRACATÇISI OLACAK"

1996'da Libya'yı da kapsayan, 2001 yılı sonrasında ise sadece İran'a yönelik ABD tarafından uygulanan yaptırımların Temmuz 2015 itibarıyla kaldırıldığını hatırlatan Prof. Dr. Ediger, bu sayede İran'ın dünya enerji alanında uluslararası bir oyuncu olma yolunda hızla ilerlemeye başladığını kaydetti. İran'ın özellikle 2009-2010 döneminde 3,5 trilyon metreküplük bir doğalgaz rezervi artışı yakalayarak, bu alanda yıllardır birinci konumda olan Rusya'yı geçtiğini ve son beş yıldır en büyük doğalgaz rezervine sahip ülke konumuna geldiğine dikkat çeken Ediger, "Ancak İran, özellikle ABD ambargosu nedeniyle, dünya rezervlerindeki payı yüzde 18,2 olmasına karşın, üretimdeki payı sadece 172,6 milyar metreküplük yıllık üretimle yüzde 5 civarında kaldı.

'İRAN'DAN İTHALATIMIZ %20'Yİ GEÇTİ'

İran'ın, şu anda Türkmenistan'dan aldığı 6,5 milyar metreküp doğalgaz ile Azerbaycan'dan aldığı 0,3 milyar metreküp doğalgaza, kendi üretim fazlasını da ilave ederek Türkiye'ye sattığını, dolayısıyla bir çeşit "takas" yaptığını belirten Ediger, "İran, Türkiye doğal gaz ithalatında, Rusya Federasyonu'ndan sonra tedarikçi listesinde ikinci sırada yer alıyor. 1986'da Rusya'nın Batı Hattı'ndan başlanan Türkiye'ye doğalgaz ithalatına, 2001 yılında İran, 2007 yılında ise Azerbaycan ilave edilmiş, 2001 yılında 114 milyon metreküp ile başlanan İran'dan doğalgaz ithalatı genel olarak artış trendi içinde seyrederek günümüzde 9 milyar metreküp seviyesine yaklaşmıştı. Bu süre zarfında, İran gazının doğalgaz ithalatımızdaki payı, küçük çaplı iniş çıkışlarla yüzde 20'yi geçmiş durumda" dedi. **TARAF**